

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer, vasárnapon.

Előfizetési ár:

Egész évre 4 frt = 8 korona, félévre 2 frt = 4 korona,
negyedévre 1 frt = 2 korona.

Egyes szám ára 10 kr. = 20 fillér.

Felelős szerkesztő:

WITTINGER ANTA L.

Kiadó és laptulajdonos:

FEIGL GYULA.

Előfizetési pénzek és reklamációk a kiadótulajdonos-
hoz, Feigl Gyula nyomdászhoz (városkör 81) intézendők.
Nyilttér sora 40 fr. — Hirdetések nagyság szerint.

Az évadhoz.

S.) A század, melynek végső végét leheljük, ideges és elég bontó. Nem igen engedi az embereknek, hogy szabad kényelemben morzsolják le napjaikat, kellemes nyugalomban. Valamint a mult időkhez mérten mindenféle élvezetet hatványozott mértékben nyújt, épúgy fokozottabb tevékenységet követel mindenkitől, még attól is, ki csak az élveknél szentelte idejét. Csakhogy mindamaz élvezetek, a miket apáink még adományképp fogadtak hálás szívvel, reánk nézve többnyire nélkülözhetlen szükségletekké váltak. Manapság a munkás-ember is kívánja, és jogosan kívánja a maga osztályrészét az élet gyönyöréből és boldogtalannak érezni magát, ha nélkülöznie kellene egyet-mást abból, a mi az úgynevezett régi jó időben fényűzés számba ment gyakran az uri osztálynál is.

A tizenkilencedik század elkényeztetett gyermeke sokat élvez, tagadhatatlanul sokat, de meg is szolgál érte. Ha a hajdani fekete kenyér helyett puha kalácsot eszik, hát annak a mindennapos megszerzése igénybe is veszi összes erejét. A létért való küzdelem rendkívül hevessé vált és a legtöbb ember élete elfajult a munka és az élvezetek szakadatlan hajszolásává. Folytonos lázban égve csak ritkán lépünk át a kedélyvilág küszöbét, hogy kissé magunkhoz térjünk, hogy pihenjünk.

Nincs reá időnk. El van foglalva minden óránk kora reggeltől késő estig, hogy az agyvelő sanyargatásával, az idegek megfeszítésével teremtsük elő az eszközöket, melyek családunk, valamint saját folyton növekvő szükségleteink kielégítésére

szolgálhatnak. Ilyenformán gondok közt töltjük a nappalt és ha bekövetkezett az éjjel, nem a pihenés az, mit keresünk, hanem mulatságot. Hiszen némi kárpótlást óhajtunk kiállott fáradságunkért. És ez így megy napról-napra, majdnem az egész éven át változatlan egyformaságban.

Nem is bírja végig minden szervezet, és a ki szerét teheti, szívesen hallgat a természet intő szavára, mely az ernyedetlen munka vagy élvezet hajhászat félbeszakítását parancsolja. Persze, a természet a maga módja szerint beszél és kényszerít. Ugyanaz a hőség, mely Isten szabad ege alatt megérleli a gyümölcsöt és édesíti a szőlőt, elszibbasztja a városi ember munkarejét, felbreszti benne a vágyat, hogy a háztömbök tikkadt légköréből meneküljön barátságosabb földre és keresen üdülést. És ugyanakkor, midőn a napedzett aratók vidám serege a mezőről betakarítja az életet, más vidámseregek szállingóznak a fürdőbe és a mi más kies helyet alkotott a természet, hogy pihenéssel, esetleg gyógykezeléssel állítsák helyre a túlságosan igénybe vett, vagy tán beteg szervezet egészségét. Néhány hétre elhagyják megszokott környezetüket, felbeszakítják a foglalkozást, mely elfárasztotta; elfelejtik gondjaikat és az alatt helyre áll kedélyük egyensúlya s mikor vége szakad a pihenés édes perczeknek, ujult erővel belevethetik magukat az áramba, hogy megint kitűzött életcéljaik felé törekedjenek.

Nem csoda, ha oly sokan s oly nagyon megörülnek a néhány heti vakációnak. Különösen mindazok, kik értelmi munkával keresik meg a

kenyeret családjuk és maguk számára. Ennek a fürdői üdülésnek a reményében munkaerejüket megfeszítik a végsőig és szorgalmasan rakosgatják félre a forintokat, hogy teljék a költség. Mert hiába, a fürdőzés a milyen kellemes egészségi és társadalmi szempontból, épp olyan költséges. A fürdőben mindenki urnak érzi magát és a szerint költ is. Igen sokan módjuk felett élnek, kevesen vallják magukat szegényebb sorsúnak, majd mindenki adja a vagyonos embert az olyan helyen, hol a társadalmi válaszfalak alig érezhetők, s ehhez képest nem — demokratának, de aristokratának érzi magát.

Akárhányan vannak, kiket a rövid nyaralás vagy fürdőzés a tönk szélére vitt. S ilyenformán az, ami tulajdonkép testi és szellemi gyarapodásukat célozta, vagyoni romlásukat segítette elő. Igaz, hogy a fürdőéletből is sokan kevésbé az üdülést, mint inkább a mulatságot keresik, egyik-másik családapa, nem hogy gond nélkül érkeznek a gyógyhelyre, hanem inkább a nehéz gond kergette: tudni eladó leányain. Sokan a fürdőhelyet alkalmasabb házassági vásárnak tekintik, mint a báltermet, és tény, hogy a fiatalok jobban ismerhetik meg egymás lelkét néhány heti vagy hónapi intimitás alatt, mint két keringő között. Csakhogy ott is gyakori az ámtás, meg a számítás és kiki előnyösebbnek akarja kitüntetni vagyoni helyzetét, mint az a valóságnak megfelel. S így a végén a papi áldás nem két szerető szívet forraszt össze, hanem két csalódott félre rakja a rab-bilincset.

TÁRCZA.

A szegény Mátyás.*)

— Életkép a börtönből. —

Miért nevezem szegénynek? Mikor anyagilag nem volt az, mert hiszen az első gazdák egyike volt falujában — neki voltak a legszebb lovai, tehenei s a dohánybevéltő hivatalhoz is ő adta be a legtöbb és legpirosabb dohányt, melynek árából adója levonása után is maradt annyi, hogy félre is tehetett belőle.

Meg azután szép, jó családja is volt, életrevaló, gondos, takarékos felesége, egy szép serdülő fia és viruló menyecske leánya; s Mátyás meg alig volt 40 éves, már is unokát ringatott térdein.

Megvolt egész boldogsága, jóléte és becsülete, néhány év múlva bfró is lehetett volna falujában, mely állás egyike a nép szeretete és bizodalmanak, — midőn egy váratlan szerencsétlenség mindent megsemmisített; hazi boldogságot, meglegedést és becsületet, s ezek nélkül mit ér már most a gazdaság is!?

Volt ugyanis Mátyásnak egy házmáster sógora, ki a feleségének vette el a testvérét és szintén jómódú gazda ember volt, hanem jobban szerette a Söntés melletti lócsát az irtóban, mint az otthoni parkát a bubos mellett.

Ezen rossz szokása miatt Jóska sógornak igen sok kellemetlensége volt feleségével, ki őt rendetlen élete miatt igen sokszor pirongatta, mire Jóska sógor rendszeren

dühös lett és a feleségét gyakran meg is ütlegelte, ki túrta, amíg túrhette az ütlegelést, de végre rendszeren megszaladt előle és testvérehez menekült, ki a szomszédban lakó szegény Mátyás felesége volt.

Egy farsangi este Jóska sógor szokása szerint ismét részegen jött haza a falu kocsmájából és szokás szerint ismét összeperelt a feleségével, s midőn az nem szűnt meg vele nyelvelni, ütőeszköz után nyult és a sarokban álló fejszét kapta fel, mire a menyecske, látva a veszedelmet, kiugrott az udvarra s áttörve magát a liceum kerítésén, Istenre kérte néjét, hogy rejtsse el férje bonaszúja elől, mert az agyon akarja őt ütni.

A jó testvér a padra küldötte fel üldözött nővérét és hogy az ott még nagyobb biztonságban érezhesse magát, még a padra járó létrát is elvette helyéről és szívdobogva várta a bekövetkezendő eseményt.

Pedig ha tudta volna szegény jó Borcsa, mi fog mindjárt következni, nemcsak dobogott volna a szíve, hanem meg is repedt volna.

Alig hogy elbújtatta az üldözött asszonyt, alig hogy az betudta magát a kukoricaszár alá, már dörömbölt Jóska sógor a fejszével a kis ajtón, szidva és káromkodva embert és világot, s halállal fenyegetve elszökött feleségét.

Mátyás nem tudott az egész dologról semmit, ő éppen az istállóban almozott a jószág alá, mikor a kapu-ütéseket meghallotta s még a vasvilág is kezében felejtette, úgy ment ki a nagy lármára, s látta az udvaron állani reszkető feleségét s hallotta az éktelen káromkodást és fenyegetést az utcáról.

„Be ne ereszd kedves párom, mert megöli Apollót; igérd meg, hogy be nem ereszted.”

„Ne félj feleség, nem jön az ide ma, holnap pedig majd csendesebb lesz, csak te eredd be a házba, nem neked való azt a csunya beszédet hallani.”

Borcsa engedett ura parancsának és be ment, Mátyás pedig egyenesen a kis ajtóhoz lépett, mely belülről be volt reteszelve.

„Ki az, mit akar?” — kérdésé csendesen a kívülről dörömbözött.

„No, csak hogy itt vagy, te házasságrontó nyavalyás, hiszen veled is lesz mindjárt számolni valóm, csak gyere ki.”

„Ejnye Jóska sógor, de mérges vagy; csak nem haragszol talán rá, hogy még engem is fenyegetsz?”

„Gyere hát ki, ha van „mersz” benned, te ravaszabb a rókanál, gyávább a nyulnál, te anyámasszony katonája.”

Mátyás erős, izmos, bátor ember volt, termete majdnem egy öl magas, széles munkabíró vállakkal, erős edzett karokkal, ki csak mosolygott Jóska sógor fenyegetésén, a ki alig ért neki a vállá közepéig.

Hanem már akkor, mikor közöttük a szöváltás megkezdődött, egy csoport kíváncsi ember gyűlt a ház elébe, nem azért, hogy a veszedelmet csütsse, hanem hogy a veszedelmes végét megtudja és gyönyörködjék a mások kárhozatán.

Mert minek avatkoznék a más dolgába, arra való az előjáróság, az előjáróság pedig sohasem ér a helyszínére annak idején, hanem rendszeren akkor, midőn már megvan a veszedelem.

Most hangok hallatszottak már a tömegből, „nem mer kijönni, nem mer kijönni, Mátyás fel Jóskaótól, anyámasszony katonája.”

Mátyás restellte nagyon, hogy őt gyáva embernek tartják, pirult a tömeg röhögésén és tartott attól, hogy rajta szárad a bolondul rázdott csúfnév, s örök gyalázként fogja azt hordani fia, unokája és minden maradéka, mint az már elég gyalázatos szokás a mi magyar fajú népünknel.

*) Mutatvány Tóth Mór kir. ügyész „A jó madarak” című munkájából, mely a napokban jelenik meg Szűdi S. kiadásában Kézscsagon. Ára a tíz és fél frt terjedő műnek igen csinos kiállításban 2 korona.

Mert a becsület ellen büntetlenül nem lehet vétkezni. De még a józan ész ellen sem, mely azt kívánja, hogy kiki nyújtózkodjék csak addig, a meddig takarója ér. Bár mindenki ezt szem előtt tartaná!! Igaz, hogy akkor édes hazánkból jóval kevesebben utaznának híres, de mérleg-drága külföldi fürdőbe, hanem inkább beérnék a hazai szerényebb, de jóhatású gyógyhelyekkel. Sőt a hölgyek toillethe pompáját is lehetne némileg mérsékelni és az eladó leányok tűnjének ki inkább kedélyi és házias jó tulajdonságaikkal, mintsem a változatos öltözékükben kifejtett fényűzéssel.

A nyári üdülésre szánt összeget hagyjuk lehetőség szerint hazai helyen, még ha valamit nélkülözni is kellene mindama kényelemből, a mit a külföld divatos fürdőiben találunk. Viszont azonban a hazai fürdők is iparkodjanak kiérdemelni a közönség pártfogását: gondoskodjanak, hogy a látogató igazán jól legyen ellátva és méltányos árak mellett. Mert fájdalom, van itt Magyarországon még elég üdülő- és gyógyhely, mely bővelkedvén természeti szépségben, ebben vetekedhetik, a svajeci vagy stíriai fürdőhelyekkel, kényelem dolgában azonban sok kívánni valót hagy fenn és csak a vendég alapos megköppasztásában akarja lehetőleg felülmúlni nyugati példányképét. Pedig a hazai fürdőhelyek felvirágzása nemcsak a látogató közönség hazafiságától, hanem a tulajdonosok okos belátásától és jóhiszeműségétől függ.

A nyomorultakért.

A szerencsétlenség minden alakban százalomra indítja az embert. Sajnálkozunk, ha béna egyén nyújtja felénk csónka karját alamizsnáért esdve, megdőbben a szívünk, ha a testileg nyomorék vonszolja előttünk járásra képtelen végtagjait. A könyörülő emberi szív alamizsnát nyújt a szerencsétlennek s fohászt az eget urához, hogy hasonló sorstól urensten meg mindenkit.

De van ennél nyomorultabb sors is. Amikor ép tagok, és értelem mellett egészséges, munkabíró egyén van töltenségre kárhoztatva, mert nem tudja magát megértetni, a ki ha beszélni tudna, nem alamizsnáért könyörögne, hanem munkát kérne, melylyel becsülettel szerezhesse meg kenyerét, míg így az alamizsnát sem tudja kiköszölni, mert néma.

Majdnem minden fatunak van ilyen szerencsétlenje, némelyiknek több is. Régi időben nem hitték el, hogy ilyenekből is lehet derék embereket nevelni, de ma már többszörösen be van igazolva, hogy ha intézetbe mehetnek, nemcsak mesterségeket tanulnak meg, hanem beszélni is megtanítják őket.

Édes hazánkban nagyon sok ezeknek a szerencsétleneknek a száma. Az 1890-iki népszámlálás Magyarországra 16073 siket-némát mutatott ki, mely számból Vasvármegyére 388 esik. Illyen jó munkás válhatnók ezekből, ha tanítva lennének, a minthogy az a néhány száz, a kit

Vácson, Budapesten, Kolozsváron, Temesváron és Aradon képeztek emberré, mindannyija maga keresi a kenyerét. Van ezek között asztalos, szabó, cipész, betűszedő, kő-metsző, szobrász és más foglalkozást űző.

Németországban több gyáros, vállalkozó, írnok is aláalkozik köztük. Amerikában pedig, a hol legtöbb gondot fordítanak reájuk, még siket-néma pap, tanító, postai-tiszt is van.

Magyarország még nagyon hátra van ezen a téren. Az elmúlt évben csak 400 siket-némát neveltek, a míg ugyan ezen időben Németországban 6000, Amerikában 7000, sőt Ausztriában is 1200 volt az intézetben tanítottak száma. Nagy baj az, hogy az állam csak az utóbbi időben kezd velük s oktatás ügyükkel behatóbban foglalkozni, de mert a tanítás nagyon költséges — egynek-egynek a tanítása 200 — 400 fruba kerül évente — sokat nem tehet a pénzügyi helyzet mostohasága miatt.

Ennél is nagyobb baj, hogy maga a közönség tájékozatlan, azt sem tudja, hogy van-e intézet; a szülők, a kiknek ilyen szerencsétlen gyermekük van, nem érdeklődnek irántuk s rendszerint már akkor kérdezősködni kezdnek, a mikor gyermekük a tanítási kort túlhaladta s többé fel nem vehető.

Találkoznak azután igen sokan, akik, ha arról van szó, hogy a siket-némákat is tanítani kelljenek, azt mondják: tegye az állam, ez az ő érdeke. Hiszen igazuk van nekik, de ugyanezzel a joggal kívánhatnók, hogy mindenféle iskolát az állam tartson fenn, mert bármi történi is egyesek tanítása és nevelése érdekében, az mind állami érdek, a megis mit látunk? Községek, testületek, egyházak, sőt magánosok is vetélkednek, hogy iskolákat és olyan intézményeket létesítsenek, a hol munkabíró és értelmes egyénekké képezik ki a gyermeket, csak éppen a legszerencsétlenebbek, a siket-némák, vakok és hülyék nevelésével és tanításával nem törődött senki sem a legutóbbi időkig.

Valóban lezsgóptló munkát van hivatva teljesíteni a nemrég alakult „Testi és szellemi fogyatkozásban szenvedőket gyámoltó országos egyesület”, a mely feladataul tűzte ki, hogy a nagyszámu szerencsétlenek sorsán javítson, mert a 16073 siket-némán kívül 15430 vak és 15908 hülye is van Magyarországon s összesen csak 9 intézet: 7 a siket-némák, 1 a vakok és 1 a hülyék számára, úgy, hogy ezeknek a szerencsétleneknek óriási száma még ma is astartias sorsnak néz elébe.

Ez a jótékony egyesület, a melynek védnöke Vasváry Kólos bíbornok hercegzersek, elnökei pedig gróf Batthyány Gézáné és Rakovszky István államszámszéki elnök, tágkörű működést fejt ki a szerencsétlenek érdekében. Különösen három irányban működik. Felvilágosztatással nyújt a szerencsétlenek szülőinek, segélyezi a szegényeket, s intézeteket és iskolákat létesít úgy a vagyonosabb szülők, valamint a szegényebbek számára is. Különös gondot fordít a szerencsétlenek ipari kiképzésére s a felnőtt iparosok munkáinak értékesítésére.

Ez a kiválóan humanus egyesület a legnagyobb mérvű támogatást érdemli meg, a mert a tagsági díjak oly csekélyek, hogy p. o. a rendszer tagok évi 1 frtot, a pártolók 5 frtot, az alapító tagok pedig egyszeresmiudkorra 25 frtot fizetnek, a miknek fejében az egyesület „Kalauz” című hivatalos havi közlönyét is kapják, lehetővé teszi, hogy még a legszegényebb sorsban levők is hozzájárul-

Megígérte ugyan feleségének, hogy nem érinti be a dühöngő embert, de azt nem írta meg, hogy ki ne melegen élje az utcára, pedig bár ne tette volna, bár inkább szaradt volna a csúfnev rajta és maradékain mindörökre.

De hát ki tudja a jövendőt előre Istenen kívül? Mátyás is szép lassan eltölvá a reteasz, kinyitotta a kis ajtó és kilépve a küszöbre, szembe találta magát sógorával, ki az italtól feldühödve, mint a veszett állat állott a tömeg előtt éketlen káromkodással ajkain és egy súlyos fejszével kezében.

„Vége az életednek, ha be nem eresztasz”, ordított meg, „te gyalázatos házasságrontó, állj félre előlem, mert különben meghalsz”.

„Már pedig nem halok sógor, pedig félre sem állok, míg nem tudom, mi a szándékod”, felelt Mátyás nyugodtan.

„Nem parancsolok te nökeim, szabad vagyok a feleségemmel, ura vagyok neki, bírja vagyok neki, itélek felette életre-halára s ma még meghal valaki”.

„Legyen eszed Jóka sógor és ne csinálj veszedelmet” — csitította Mátyás a feldühödött embert, „menj haza békevel és mikorra kialuszod magad, a feleséged is otthon lesz”.

De a részegségtől vadállattá aljasodott ember Mátyás csitító szavait gyáva-ságnak vette s felháborítva a háta mögött csoportosult tömeg egyes felkiáltásaitól, még indulatosabban erőszakolta a bemenetelt s fejszéjét feje felett megforgatva, verbe forgó szemekkel rohant a kis ajtó felé, hol Mátyás állott a kezében felejtett vasvillával.

„Ne gyere közelebb, be ne lépjél portámon, mert életemmel játszol”, — intte Mátyás a telege rohanó részeg embert komoly, fenyegető hangon; de az, mint a henyőlől lerohanó kő, nem látva semmit, nem hallgatva sem-

mi-re, rohant egyenesen Mátyásnak s egy súlyos vágást mért annak fejére, mi ha megéri, valígg hasítottá volna alá fejét; de Mátyás idejében beljebb ugrott portájára, s így a súlyos fejsze ele csakis az ajtófélfát érte meg, lehásva abból egy jókora darabot.

Persze, hogy ha a nézők jóra való, értelmes emberek, kötelesebbéket értő polgárok lettek volna, régen megakadályozhatták volna a veszedelmet, mert hiszen világosan látták, hogy egy részeg ember, kezében eles fejszével, más portáját tamadta meg, minden igaz ok nélkül s nekik egyszerűen a részeg embert lefogyverezni és a községéhez kisérniök lett volna kötele-ségök; ezt azonban nemhogy elmulasztották, hanem még egyes felkiáltásaikkal szarvat is adtak a magánkülvilági állapotban levő részeg embernek, s a megtámadott szegény Mátyás higgadtágát is gyáva-ságra magyaraszták már akkor, midőn az a kapuajtót kinyitni vonakodott. Most pedig, midőn a sógora által reá irányított ütés elöl, melyet ha ki uem kerül, életét ontotta volna ki, — udvarára visszaugrott — futának tekintve helyes-lőleg röhgögte fel s ozáltal míg egyrésztől vérszemet adva a megtámadónak, a megtámadott egyénben kel-tettek fel az ellenállás határozottságát.

Így történt azután, hogy midőn Jóka sógor a védtelenül maradt nyitva levő kapuajtón visszavonuló sógora után az udvarba benyomult s annak feje felé is-mét egy súlyos vágást mért, megmozdult Mátyás kezében a vasvilla, a mivel míg egyrésztől felfogta a reá irányított ütést, a méltatlanság és igazságérzete által felháborítva vissza vágott s a veszedelem véget ért. Jóka sógor ott feködt végig nyujtózva, mozdulatlanul, tehetetlenül Mátyás udvarán, a vasvilla valamit vége épön halántékát érte s ezen ütés épen elégéges volt arra, hogy az italtól és méregtől feldühödött embert örökre esendes emberré tegye.

hasznának a szerencsétlenek megmentésére irányuló ma-gasztos emberbaráti muukáhos.

Mi magunk is melegen ajánljuk ezt a nemes célú egyesület olvasó-közönségünk figyelmébe s egyuttal fel-hívjuk a figyelmet arra, hogy az egyesület titkári hivatala Budapesten, VIII. ker. Sándor-utca 38. sz. alatt van, felvilágosítást nyújt a siket-némák, vakok vagy hülyék érdekében hozzá intézett minden kérdésre.

HIREK.

— **Örömhír.** Egy tegnap a helybeli katonai állomás-parancsnoksághoz érkezett távirati értesítés szerint Frigyes főherceget, városunknak kegyes jóakaróját, fenéséges nejé fiu-gyermekkel ajándékozta meg. A jó Eg örködjék a fenéséges ujszülőtt felett, kinek születésével az apai örömek legnagyobbikát látjuk teljesítve.

— **A benzés-templom bucsuja.** Éppen napjára, mára esik az idén a régi plébánia-, most benzés-templom bucsuja. Ez alkalommal a főisteni tiszteletet — mint hajdan nevezték — a szent Jakab-egyházban tartják és az egyházi fuukciókat a vendégokül meghívott plébániai világi papok végzik.

— **A mai választás.** A községi kath. plébániához tartozó hívek ma adják le szavazatukat a szombathelyi kerületből küldendő kongresszusi képviselőre. Mint mi ismerjük, a községi kath. polgárokat, úgy feltehető, hogy a szavazók száma nagy lesz és elég dolgot ad a választást vezető öfös-bizottságnak. A szép jog gyakorlásától nem sok fog tartózkodni, hanem ellenkezölög, elni fog vele, hogy az ügy, melynek nagy fontosságot kell tulaj-donítanunk, megoldását ki-ki elősegítse. A választás helyisége a kath. fiu-iskola I. osztályu tanterme. Szavazni reggel 8 óratól esti 6 óráig lehet.

— **A város szavazata.** Köszeg szab. kir. város megyés püspök úr ő méltósága abbéli értesítésére, hogy mint kegyúr az országos kath. autonómiát szervező gyű-lésre a kegyurak sorából kiküldendő négy képviselőre szavazhat és négy nevet magában foglaló zárt szavazat-jegy beadására van jogosítva, — Csekonics Endre, Károlyi Tibor, Nádasdy Ferencz, és id. Széchenyi Imre grófokra fogja leadni szavazatát.

— **Elvonuló katonaság.** A 83. gyalog-özred 2. zászlóalja jövő kedden hagyja el városunkat s nem tér többé ide vissza. Az a szép viszony, mely a zászlóalj s az itteni polgárság között éveken át fennállott, a válás pillanatában arra készttet bennünket, hogy a távozók-nak, különösen pedig a derék tisztikarnak a tanusított magatartásért köszönetet mondjunk s azon kívánságunkat fejezzük ki, hogy a legfelsőbb hadúr szolgálatában ban töltött idejük egyebütt is jól folyjon. Isten velünk!

— **Kitüntetésre ajánlott tanfőru.** A városi tanács hozzájárult a helybeli községi iskolaszék ama fölterjesztéséhez, hogy Beyer János, polgáriskolai tanár sok évi sikeres működéséért felsőbb elismerésben részesítsenek; sőt tovább ment a tanács és maga is a legmélegebben ajánlja az érdemes ferfiut, a mi Beyer bácsinkat a kitüntetésre.

— **Egyháztudományu doktor.** Auer J. Krizosztom, katonai lelkész, özvegy Auer Ferenczné szép tehetségű fia a közel multban kitünö sikerrel tette le az innsbrucki egyetemen a theológiából a szigorlatokat és ugyanott egyháztudományu doktorrá avatott.

„Megölte, meggyilkolta sógorát. — Gyilkos! Gyilkos! erőszakos gyilkos!” hangzott az udvarra töduló kíváncsi emberek ajkairól, kik körülállva a holttestet, dühös tagjártatás közt fenyegetölög néztek a szegény Mátyásra.

Az pedig állott, mint egy kőbárvány megdermedve az ijedtségtől, nem látva, nem hallva semmit, mint a tompa zúgást és sógora olt-rült holttestét, kinek nyitott üvegesodott szemei merően reá függesztve voltak, míg nyitott ajkán lassu cseppekben szivárgott alá a vér az udvart elborító tiszta fehér hóra.

Egy vérfolt a tiszta fehér havon és egypár meg-üvegesodott nyitva levő szem, ezek voltak Mátyás előtt, s ő nem látott mást semmit, nem látta a házból ki-rohanó feleségét, ki remegő sikoltással borult vállára, nem látta a holttestre boruló sógoronőjét, ki szivvepszető juhangokban öntötte ki fájdalmát, nem látta az ellen-zúgó tomeg haragos arcját, ő nem látott mást, mint a néhány csépp vért a havon s a nyitva maradt reá meredő ket szemet, csak állott, állott nemán esz mereven, rá nézve ekkor meg volt halva a világ.

Vége megérkezett az előljáráság; — az öreg bíró a felvégi, a falusi rendúr az alvegi korcsmából, a törvény bíró a szemészéből, végre a kibíró a faluházától, ekkor jöttek ezek, mikor már nem rájuk, hanem csak a papra és temetésre lett volna szükég.

Hogy volt, mint volt, ki tette, ki kezdte? — a kérdezősködésnek vége hossza nem volt, s az eredmény végtére is az lett, hogy Mátyást elvezették a falu bürtönébe, a holttestet pedig elszállították saját házába, s nagy bölcsen kisütötték bírák uraimék, hogy gyilkosság történt és Mátyás meggyilkolta saját sógorát.

(Vége következik.)

— **A haladás útján.** Városunk polgármestere és tisztügye, amint halljuk, legközelebb egy kis stájer városkát, Radkersburgot látogatják meg, hogy az ottani czélszerzőnek mondott közvilágítás berendezését tanulmányozzák. Szép a szándék, de csak úgy ne járjunk vele, mint ahogy a közmondás tartja: *Szegény ember szándékát boldog Isten bírja.*

— **Papi változások.** Az Eberhardt Gyula plébánosát való kinevezésére folytan megüresedett segédlelkészi állásra a megyés püspök *Varga Györgyöt* helyezte át Pinkafőrről. — *Piff György* árvaházi segédgondnok Pürgölibe került segédlelkésznek s helyére ide az árvaházhoz *Skadzl József* szerpap. *Esterházy Pál* herceg, mint kegyúr a felső-szénégetői plébániára az ottani admínisztrátort, *Heisz Mátyást* mutatta be megyés püspök ur ő méltóságának.

— **Sörök ügye.** A községi sör ma már — mondják — nem olyan jó, mint kezdetben volt. Még volna pedig hozzá minden kellék, éppen úgy, mint azelőtt volt, csak *egy* uem passzol a sör előállításához, és az a főzmeister. Sok, mondjuk, hogy a legtöbb az igazgatóság tagok közül, ő benne bízott a mellőzött olyanokat a választásnál, akik kvalifikáció dolgában messze föltte állottak, talán csak azért, mivel az előbbeni főzmeister iskolájába járt s elsajátított ügyességétől várták a legjobbbat. Csalódtak. Ma abba a kényeserhelyzethez jutott a sörgyári igazgatóság, hogy pályázatot kell hirdetni és új főzmeistert alkalmazni. Egyéb tekintetben is baj van a sörgyárnál. Pénzügyei a gyárnak annyira-annyira rendezék ugyan, de a személyi differenciák elosztása sehogysen akar sikerülni. *Eitner Gusztáv*, a mostani igazgató is lemondását jelentette be. Ő a negyedik ezen a polcon s úgylátelik nem sok gyönyörűséget talál tisztében, valamint nem találtak elődei sem. Sok a gyárnál a dirigens s azért nincs összhang az üzemben. Még ezen nem segítenek, vagyis, míg teljhatalommal nem ruháznak fel egy arra temett igazgatót, addig alig lesz elérhető egy kis egyöntetűség és eiker sörgyárunknál.

— **Valahára!** A sörgyártól le a Gyöngyös medréig vezető nyílt csatorna ügyében, mely miatt már annyi panasz merült fel a közönség köréből, végre valami intézkedés van készülben. A város és sörgyár-igazgatóság legközelebb tárgyalásba bocsátkozik, hogy a csatornában lefolyó szennyvizet miként lehetne akadály nélkül levezetni s elejét venni annak, hogy a szétterjedő bűz ne aláralja az arra járókat.

— **Köztisztaság.** A városi tanács az utozák és közterek tisztántartására vonatkozólag közelebb üdvös intézkedést léptetett életbe. Elhatározta, hogy a tisztításra járó dolgokat lehetőleg a városi szegény-intézetben elhelyezett és csokélyebb munka-végzésére még elég alkalmas egyének csokély díj ellenében teljesítsék.

— **Isten hozzá!** Eberhardt Gyula, volt helybeli róm. kath. segédlelkész a hívektől mult vasárnap vett megható bucsu után e hó 22-én távozott el városunkból, hogy elfoglalja a bánok-szent-györgyi plébániát. Érthető a megindultság, mely városunkból való megválásakor a távozon erőt vett, valamint a rokonérzés, melyet utra- valóul magával vitt. Mert, aki 8 éven át oly buzgó oda- adással teljesítette templomban és iskolában kötelességét, mint a most már távolban új hivatásának élő pap, aki a polgári életben is kedvelté lett, annak távozása mé- lyebb nyomokat kell hogy véssen a szívekbe; annak távo- zása nem magára nézve, sem azokra, akiknek körében élt és működött, nem lehet közönyös dolog. Hogy csak- ugyan nem az, azt az a jelenet bizonyítja leginkább, midőn Eberhardt távozásakor sok barát és tisztelő fájós tekin- tete kísérte az induló vonatot s apró, szegényes öltözetű iskolás lánykák keserű könyekre fakadtak.

— **Tűzrendőri szemle.** A multkori tüzesetbeu megtartották a helyszini szemlét, de a tűz keletkezésének okát nem tudták megállapítani. Egyébként az istálló biz- tosítva volt és új tetőzete a napokban már elkészült.

— **A vásár,** melyet mult hétfőn tartottak meg városunkban, igen élénk volt látogatottságra nézve, de nem úgy adás-vevés tekintetében. Nagyobb bevásár- lásokat nem tettek s a mi kereslet volt is, az jobbara az apróbb cikkeknek volt tapasztalható. Állatot sokat hajtottak fel, de szintén keveset adtak el. Az állatvásári kimutatás szerint felhajtottak 339 db lovat és 1708 db marhát. Eladtak ezekből 146 lovat és 711 marhát.

— **Kirándulás.** Városunkból a napokban egy ked- ves hölgyekből és több férfiből álló 12 tagu társaság a vidék nyugat- és észak-nyugati részeire kétnapos kirá- ndulást tett. Mint a búcsusok szoktak, úgy helyezkedett el a társaság egy hosszú járó-művön s jól ellátva min- denekkel tartott Rohoncz, N.-Sz.-Mihály, Felső-Őr felé, hogy a kies Tarosát érje. Innen másnap Máriafalva, Borostyánkő remek építészeti emlékeit tekintette meg a társaság és Lékán át visszatért Kőszegre. A kirándulás nem volt hiányában a gazdag tapasztalatoknak és kedves jeleneteknek.

— **Mulatság.** A községi ipartestület mai, a bál- ház-kerében tartandó mulatságára sokan készülnek a pub-

likumból, amit nem lehet csodálni, ba megmondjuk, hogy nyári, vagyis kerti mulatságokban mi szokunk ködünk. A mai kerti mulatság azonban azért is fog sok embert vonzani, mert segítő czélja van, a helybeli ipartestület kebelében fennálló agg iparosokat segítő egyesület javára rendeztetik. A mulatság programjontjai ezek:

1. Délután 4 órától szazene Kovács Ferencz zene- kara által. 2. Ugyanekkor a tekepálya-verseny kezdete, értékes nyereménytárgyakkal. 3. Este 8 órakor fényes meg- világítása a kertnek és a tánc kezdete, Horváth Sán- dor zenekara közreműködésével. 4. Este 9 órakor tüzi- játék, a tekepálya-verseny eredményének kihirdetése s a nyereménytárgyak kiosztása.

— **Értesítés.** A helybeli ipartestület ama szárnyra kapott hírral szemben, mintha a mai mulatság program- jából a tekeverseny kimaradna, — kijelenti, hogy az nem felel meg a valóságknak, mert a verseny érdekes nyere- ménytárgyak kifizetésével minden esetre meg lesz tartva.

— **Tűzfelügyelet.** Mióta Varmegyénk a tűzrendészet dolgában oly fontos új intézkedéseit megtette, napról- napra tapasztalunk valami haladást e terén. Nem utolsó a szabályrendeletnek azon intézkedése, hogy az egész megye kerületekre van felosztva s a kerületek élén tűzfelügyelők ellenőrzik az egyes községek tűzoltó-inté- ményeit. Sok függ attól, kik teljesítik ezt az ellenőrzést és miként. A megye egyik felső, a községi kerületben a tűzfelügyelő *Kirchknopf Mihály* községi tűzoltó-para- rancsnok, ki a napokban is künn járt a kerületben, megvizsgálván a borostyánkői körjegyzőséghez tartozó községek tűzrendészetét. Értesülésünk szerint a kerületi felügyelő lelkiismeretes buzgalommal és kitartással tel- jesíti feladatát.

— **Felhívás.** Az ipartestület felkéri mindazon in- telligens egyéneket és családokat, kik az ipartestületi tánczenetlyre tévedésből meghívót nem kaptak volna, sziveskedjenek *Kühn Lajos* ipartestületi pénztáruknál jelentkezni, aki azokat a legnagyobb készsággal fogja rendelkezésükre bocsátani.

— **Ingatlanok forgalma.** A mult hét folyamán a következő ingatlanok kerültek teiekkönyvi átírás alá és pedig: néhai Frankenberg Jánosné után a községi 58. számú tjkvben A f 1. és 3. soroz. alatti 72. hsz., 61. hsz. és a 6314. hsz. a. felvett ingatlanok, ugy a kö- szegi 2811. szjtjkvben A f 1. soroz. (7424—7425.) hsz. ingatlan Frankenberg Károly és társai mint örökök javára, — továbbá: néhai Hutter Samu és neje után a községi 2718. szjtjkvben felvett A f 1. soroz. 7258./b/1. hsz. ingatlan, Hutter Anna ferjezett Koczor Károlyné községi lakos javára és végre a községi 30. szjtjkvben felvett A f 37. hsz. ház arányrészét néhai Nyulassy Károly után az örökök ifj. Nyulassy Anna kiskoru n.-ösömőtei lakos javára.

— **Sopron-községi vasut.** A kereskedelmi miniszter ujjában a Sopron-községi vasut-vonal előmunkálataira dr. *Lenck Kálmán* és dr. *Drexler József* részére az en- gedélyt egy évre meghosszabbította.

— **Megyegyűlés.** Törvényhatósági közgyűlés lesz augusztus 2-án. Az ezen alkalommal előterjesztendő alispáni jelentés részletesen foglalja az építés alatt álló fertő-vidéki és a tervezett muraszombati és német- ujjvári vasutak ügyeivel; terjedelmes előterjesztést tartal- maz a mezőgazdasági állapotokat illetőleg, beszámol a magyarországi bizottság körutazásáról stb. stb.

— **Kivándorlás a vármegyéből.** A mult év máso- dik felében összesen 38 egyén vándorolt ki a várm- egyéből és pedig kizárólag a községi és német-ujvári járásból.

— **A turista-sport pangása.** A *Vasvármegyében* olvassuk a fenti czím alatt, hogy a magyarországi turista- egyesület vas megyei osztálya e hó 4-én Szombathelyen tartott közgyűlésén feloszlását határozta el s lehető be- olvadását óhajtja a községi osztályba. „Erre a lépésre — mondja a nevezett lap — az osztály kénytelen volt, mí- veit tagjainak a száma a 6—700-ról lassankint 120-ra olvadt le, a közönség mellőle elállott s olakadt a kedv és lelkesedés is. Nincsen több mint 4—5 működő tagja, ezek turistáskodnak, vagy dolgoznak az egylet érdekében, de es a 4—5 egyén ugyanazonos levén a más szombathelyi sport vagy egyéb egylet munkás tagjaival, látják, hogy fáradozásuknak itt nincs sikere s ezért elhatározták, hogy feladják azt az üdvös harcot, melyet eddig a rivális Kőszeggel vívtak“.

— **Eső, jégverés.** A szomszagos föld kielégítést nyert az esővel, mely mult szerdán és csütörtökön bőséggel hullott alá. Nálunk hálásan fogadták az ég ez áldását, de a dél- és délnyugati vidéket ért jégverés keserűség- gel töltött el sok embert. Ide érkezett hírek szerint ugyanis szerdán délután Szerdahely, Bozsaok, Pöse ha- tárainak egy részét, s más községek határát egészen elverte a jég, óriási kárt okozva a még künn levő ter- mésben.

— **Sörre szemjázó tolvajok.** Nem lehet csodálkozni, ha ebben a kánikulai melegben még a tolvaj urak is megeszomjaznak és iparkodnak egy kis jó kválitású kö-

szegi sörre szert tenni. A mult csütörtökkről pútekre virradó éjjelt találták erre a legalkalmasabbnak, ostrom alá vették a sörgyári jégvermet, de a kazamatákba nem tudtak bejutni és így sör sem került. A sörgyár titkaiba beavattak most azt susogják, hogy nem is ártott volna egy kis váratlan fogyasztás, legalább hamarabb elfogyna a jelenleg raktáron levő nem legjobb főzet sör.

— **Hirtelen halál.** A Kőszegről Német-Gencsre költözött *Randueg József*, kocsmáros és szatócs hirtelen halállal mult ki e hó 9-én. Szombathelyen végezte dol- gát s mikor ott a pályaház felé visszatérőben volt, út- közben rosszul lett és rövid tusa után meghalt. Oz- vegyet és kicsi árvalóánykát hagyott hátra.

— **Tisztviselők értekezlete.** A városok rendezé- séről szóló törvényjavaslat olyan stádiumba jutott, hogy ahhoz azoknak is hozzá kell szólni, akik közvetlenül vezetik a városi közigazgatást s a kiknek tapasztalatai különösen gyakorlati szempontból volnának hivatva meg- világtatni a javaslat egyes intézkedéseinek czélszerűségét és gyakorlati értékét. E czélból dr. *Pap Tibor* máramo- ros-szigeti polgármester egy f. é. augusztus hó 23-án *Miramoros-Szigeten* megtartandó értekezletre hívja ösz- se a rend. tanácsu városok tisztviselőinek megbizottait. Ha felhívásának meg lesz az óhajtott eredménye s az értekezletre legalább 40—50 résztvevő jelentkeznék, akkor az értekezletet megtartják s a vendégek elszál- lósolása, valamint az utazásra szóló kedvezményes vasuti jegyek kieszakölése végett a szükséges intézkedéseket is megteszik.

— **Vendéglős kongresszus.** Szeptember hó 28—30-án az ország összes vendéglősei, szállótulajdonosai és pin- czerei kongresszust tartanak Szombathelyen, még pedig országos nyugdíj-intézetük ügyében. A kongresszus tagjai Kőszegre és felrándulnak a sörgyár megtekin- tésére.

N y i l t - t é r.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy özv. **Küttel Istvánné** urnó **gyógytarát** — **Babits István** távozásával — **Julius** elsején átvettem.

Kőszeg, 1897. július 1-én.

Tisztelettel

Csikós Ede,
gyógyászorész.

Selyem-damasztok 65 krtól. 14 fnt 65 krig méterenként — valamint fekete, fehér színez **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 fnt 65 krig méterenként aima, csikós, kockázott, mintázott, damaszt s. a. t. (mint egy 140 különböző minőség, 2000 szín és mintázat- ban s. a. t.) a megrendelt árakat **postaber és vámmentesen** házhoz szállítva, valamint mintakat postafordultá- val küldik **Henneberg G. (cs és k. udvari szállító) selyemgyárral Zürichben.** Svajczba czímett leve- lekre 10 kros, levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasz- tandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztettek.

Közgazdaság.

Minő trágyázást kíván az őszi buza.

A kellőleg megművelt, a jól trágyázott, nyommen- tes talaj biztosítja a kellő eredményeket. A ki hanyagul művelt, trágyázatlan földbe veti bele a buzát, az ma- kos eleredményt, hasznot elérni nem fog, mert míg a föld megmunkáltatása, a napozás, s egyáltalán a gaz- dáknak minden szükséglete drágul, addig terményein, s így legfontosabb terményén, a búzán, jóval olcsóbban tud csak tul adni, mint ahogy ezt azelőtt 10—15 évvel eladhatta. Az a gazda is nehezen boldogul ma már, a ki képes 10 metermázsát vagy azon felüli mennyiséget is letakartani holdanként; hogy boldoguljon tehát az, aki csak 5—6 metermázsát arat. Kevés gazda barátkozott meg még azzal az eszmével, hogy a termék nagyságát legnagyobb mérvben maga a gazda befolyásolhatja, ellen- ben nagyon sokan a kedvezőtlen időjárással a egyéb kedvezőtlen befolyásokkal leplezetik silány termésüket. Igaz, hogy az időjárás elhatározó befolyással van a ter- més nagyságára, de csak nagyon ritka év az, a midőn annak a gazdának termése-átlagát, a ki 12 metermázsát szokott aratni, 6 metermázsára szorítja le a kedvezőtlen időjárás. Ha kedvezőtlen is az időjárás az általa oko- zott veszteség 1—2 metermázsánál aligha lesz nagyobb holdanként. Buzatermésünk fokozása és állandósítása czéljából első kellék helyes arányokat hozni be gazda- ságunkban, érve ez alatt azt, hogy szántföldünknek leg- feljebb 40%-ja legyen kalászos, a többi ellenben kapás és takarmány növény. Ilyen módon talajunkat nem zsaroljuk, mert az említett három csoportba tartozó nö- vényzet a talajnak más-más rétegeiből szedi tápláló anyagait, tisztán is tartjuk azt, mert a folytonos kapá- lással a gyomokat sikeresen pusztítjuk. A sok kapás és takarmánynövény termesztése nagyobb állai-allományt is feltételez s az ezáltal termelt nagyobb mennyiségű trágya által talajunkat is jobb termőerőben tarthatjuk, istállótrágyával látván el a kapás és takarmány növények- ket, miáltal az utánuk vetett kalászosok is jobb erőben levő talajba kerülnek. S ha, mig a modern gazda azon szabályát is követjük, hogy a kapás után következő kalá- szos alá műtrágyát-szuperfoszfátot hintünk, mint a mely műtrágya a kalászosok foszfor-sav-szükségletét, könnyen

oldhatóságánál fogva leginkább fedezi, úgy nemcsak jobb terméseket fogunk elérni az eddig megszokottaknál, de különösen néhány év elteltével, örömmel fogjuk tapasztalni, hogy terméseink feltűnően egyenletek és hogy az időjárási viszonyok alig érezhető csekély eltéréseket fognak eredményezni termésátlagainkban.

Sajnos azonban, a műtrágyáknak rendszeres használata csak az igazán modern gazdaságokban honosult még meg. Csak a kísérletezés terén vagyunk ma még és sok idő fog még eltelni, míg a műtrágyáknak fontosságát, nélkülözhetetlenségét általánosan elismerjük. Nagy szolgálatot tesz az a magyar gazdákörnek, ki műtrágyázási kísérleteinek eredményét alkalmas módon közzé teszi, hogy így egyesek kísérleteiből mások is okuljanak. Ebből a szempontból kiindulva közlöm röviden a Magyar-Óvári országos növénytermelési kísérleti állomásnak 1895-ben szuperfoszfáttal őszi buza alá végzett kísérleteit, a midőn is az ország 359 gazdaságában végzett kísérlet mindenütt 2 katasztrális holdon, melyek egyenlő istálló trágyázásban részesültek, ezen kívül az egyik hold 133 kgramm szuperfoszfátot is kapott.

A beérkezett adat közül csak 34 helyen termelt kevesebb, mint a csak istálló trágyával ellátott porcellán, ellenben 193 esetben 50—100 kg. 111 esetben pedig 100 kg.-nál is nagyobb volt a termésátlék, némely esetben 3—4 metermázsá is. Tekintve továbbá azt, hogy a legtöbb esetben a szalmatermes is jelentősen fokozódott, hogy a szuperfoszfátnak egy-két éven keresztül utóhatása is van, tekintve végül hogy metermázsánkénti ára 3 frt 50 kr. — 4 frt 50 kr. között váltakozik könnyen ki lehet számítani, hogy a műtrágyázás a legtöbb esetben jelentékeny haszonnal járt, a hol pedig haszon nem mutatkozott, ott a hibásan előkészített talajban, elemi csapásban esetleg nagy szárazságban lehetett volna feltalálni az okot, mely utóbbi esetben azonban hatása a következő évben nyilvánult.

Az elmondottaknak figyelembe vételénél lehet tehát különösen buzatermesünket fokozni, a évről-évre egyenlővé tenni.

Irodalom és művészet.

— Bethlen Gábor gróf az Emke elhunyt elnöke, oly nagy érdemeket szerzett a magyar közművelődés terén, hogy a „Képes Családi Lapok” szépirodalmi hetilap nem mulasztotta el arcképet olvasóinak bemutatni. Ennek a lapnak különben is kiváló érteke van az aktualitások iránt, melyekről úgy képből, mint írásban mindenkor hűségesen beszámol amellet, hogy ismeretterjesztő és szórakoztató cikkeket közül a legjobb írók tollából, kiknek sorában ott látjuk: Jókai Mór, Beniczky Irma, Mikszáth Kálmán, Tolnai Lajos, Herczeg Ferencz, Lauka Gusztáv, Tölgycsény Mihály, Rudnyánszky Gyula stb. stb. írókat. S bár semmi nemű áldozattól nem riad vissza e lap, előfizetési ára mégis oly csekély, hogy a közép- sőt a szegényebb sorú családok is megszerezhetik, mert egy évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal (Budapest, Vadász-utca 14. szám sajtó ház.)

— A magyar nemzet története. Ismét megemlékezünk a Laupel R. (Wodianer F. és fia) budapesti könyvkiadó cégénél megjelent Szalay-Baróti féle „Magyar Nemzet Története”-ről, melyből most a 65 füzet érkezett hozzánk. A II. Rákóczy-féle fölkelésnek rendkívül érdekes eseményeit olvassuk e füzetben; a kuruczvilág utolsó felvillanását az ő szövevényes politikai szereplőivel a hadi korypheusával látjuk magunk előtt elvonulni. Szatmárig, hol a rég áhitott béke hazai történelmünk egyik legszomorúbb korszakát is bezárja. (1711). Jelen füzetünk külön melléklete I. József császár-királynak az arcképe. A szöveg közé nyomott illusztrációk pedig a következők: XII. Karoly svéd király, Heister Siegfried, Károlyi Sándor arcképe és aláírása, Harcz kuruczok és labancok között, Pálffy János, II. Rákóczy Ferencz aláírása, Nagy Péter orosz császár, kuruczok. A majthényi fegyverletétel, Eleonora császárné és III. Károly megérkeztik a szatmári békét.

G a b n a á r a k.

Buza	100 kilo	10 frt. 40 krtól	10 frt. 50 kr-ig
Rozs		7 . 30	— . —
Árpa		6 . 50	6 . 80
Kukoricza		5 . 60	— . —
Zab		6 . 20	6 . 25

Vasuti menetrend.

Állomások.	II. III. oszt. kocsikkal			
	reggel	d. e.	d. u.	este
Középeurópai idő.				
Köszeg ind.	4 ³⁵	8 ⁰⁵	11 ⁵¹	4 ³⁰
Lukácsbáza (m. h.)	5 ⁰⁰	8 ¹⁰	12 ⁰¹	4 ⁴⁰
Német-Gencs (m. h.)	5 ¹⁰	8 ²⁰	12 ¹⁰	4 ⁵⁰
Szombathely ér.	5 ²⁰	8 ³⁰	12 ²⁰	5 ⁰⁰
Szombathely ind.	6 ¹⁵	11 ⁰⁰	3 ¹⁵	7 ⁰⁵
Német-Gencs (m. h.)	7 ⁰¹	11 ¹⁰	3 ³¹	7 ²¹
Lukácsbáza (m. h.)	7 ¹⁵	11 ²¹	3 ⁴⁵	7 ³⁵
Köszeg erk.	7 ³¹	11 ⁴⁰	4 ⁰¹	7 ⁵¹

*) Csak kedden és pénteken közlekedik.

† Csak nyáron vasár- és ünnepnapokon közlekedik

Magyar királyi államvasutak.

Budapestre.					
Szombathely	éjjel	2.50	reggel	9.05	d. u.
Vép		3.06		—	12.39
Sárvár		3.36		9.30	12.52
Kis-Czell	reggel	4.48		9.53	1.16
Győr	d. e.	10.47		11.28	2.21
Bpestre ér.	d. u.	1.25	d. u.	2.05	este 9.20

Budapestről.					
Budapest	regg.	8.50	d. u.	1.45	d. u.
Győr	d. e.	11.33		4.41	5.30
Kis-Czell	d. u.	1.52	este	6.06	este 8.49
O.-Aaszonya					4.32
Sárvár		2.25		6.29	9.34
Vép		2.51		—	10.07
Szombath. é.		3.04		6.56	10.28

Déli vasut menetrendje.

Szombathelyről Bécs felé indul:

Szombathely	regg.	4.00	regg.	5.52	d. e.
Acsád		4.18		6.07	d. u. 9.01
Bécsbe ér.		8.53		9.40	d. u. 1.35

Bécs felől Szombathelyre indul.

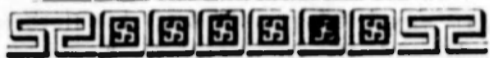
Bécs	regg.	7.20	délb.	1.40	d. u.
Acsád		10.41		4.55	d. e. 9.18
Szombath. é.		10.55		5.07	éj. 12.20

Szombathelyről Nagy-Kandza felé indul:					
Szombathely	d. e.	11.07	este	5.18	éjjel
Dömötöri		11.23		—	12.51
Molnári		11.52		5.36	1.10
Győrvar		12.—		—	1.21
N.-Kandzára ér.		1.84		7.05	1.63

Kandza felől Szombathelyre indul:					
N.-Kandza	éjjel	12.45	reggel	6.05	d. u.
Győrvar		2.39		—	2.05
Molnári		3.14		—	3.38
Dömötöri		3.27		—	4.05
Szombathelyre ér.		3.47		8.45	4.16

Szombathelyről Grác felé indul:					
Szombathely	regg.	6.04	d. u.	3.16	éjjel
Kis-Unyom		6.17		3.29	7.03
Egyházas-Rádocz		6.31		3.42	—
Körmend		6.45		3.56	—
Csákány		7.—		4.09	7.80
Rátót		7.09		4.18	—
Szt-Gotthárd		7.28		4.38	7.45
Gyánafalva		7.48		4.53	7.59
Grácba érkezik	d. e.	10.26	este	7.36	8.10

Grác felől Szombathelyre érkezik:					
Grác	reggel	6.10	regg.	8.10	este
Gyánafalva		7.48		10.54	8.59
Szt-Gotthárd		8.—		11.09	9.15
Rátót		8.12		11.26	9.33
Csákány		8.29		11.36	9.43
Körmend		8.29		11.50	9.57
Egyházas-Rádocz		—		12.04	10.12
Kis-Unyom		—		12.18	10.26
Szombathelyre érkezik		8.58		12.31	10.40

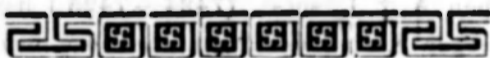
Eladó-ház.

A Gyöngyös-utcában
378. sz. a. levő Teutsch-féle

emeletes ház

folyó évi augusztus 1-én
délután 3 órakor

nyilvános árverés útján a leg-
többet ígérőnek eladni fog.

MELOCCO PÉTER

BUDAPEST,

VI. KER., DÉVAI-UTCZA 21.

Állványosáshoz, cementárnyag és beton-
építési vállalat.

Állványok ingyen és bérmentve.
Állványok ingyen és bérmentve.

Állványok, vascsatlakozások, szilip- és viséptm-
nyeltek, cementbetonbusholások, gépalapozások stb.

1196/1897.

Haszonbéri hirdetmény.

Az Esterházy berczei hitbizományhoz tartozó, Vas megyé-
ben (Köszeg mellett) fekvő u. n.

Lukácsbáza gazdaság

circa 304 holdnyi területtel a rajta levő épületekkel együtt az
1897. évi október hó 1-től kezdődőleg 12, esetleg
18 egymásután következő évre szabad alku útján haszonbérbe
adatik.

E bérletre vonatkozó ajánlatok **f. évi augusztus
15-éig Kismartonban** az alulírott igazgatóságnál írás-
ban benyújthatók, a hol a bérleti föltételek iránt is a szükséges
felvilágosítások megadatnak.

Kismarton, 1897. július 15-én.

Az Esterházy hercegi javak
zárgondnokságának közp. igazgatósága.
(Utánnyomat nem díjazatik.)

Alapított 1858.

Budapesti Szivattyu- és Gépgyár Részvény-Társaság

(ezelőtt WALSER FERENCZ)

BUDAPESTEN, VI. ker., Külső váczit 45. szám.

Sürgönyezlin: SZIVATTYUGYÁR BUDAPEST.

GYÁRT:

mindenféle gőzgépet Schmidt-féle forrgőzmotorokat (40% szennyeztakarítás), petroleum és benzin-
motorokat. Keretfűrészeket körfűrészeket és csertöröket Gőzkazánokat, előmelegítőket,
tartányokat. Hidakat és egyéb vasszerkezeteket. Mindféle szivattyukat gőz-, szilip- és
kezi hajtásra, valamint villamos üzemre. Artézi kúteléptítményeket vasból. Tűzfecskendőket
és vízszállítókat, tűzoltósági felszerelési tárgyakat. Köztisztasági szereket, öntöző-kocsikat,
sarkaparó és seprőgépeket, hőkéket és uthengereket. Egészségügyi szereket mint gőzfer-
tőtlenítő készülékeket és teljes fertőtlenítő telepeket, püezegűdőr tisztító készülékeket.
Vas- és érezöntvényeket, harangokat. Kéményöntésű aczélfelületű tűzrostélyokat egyenes
és kigyóalakkban, valamint polygon rostélyokat.

LETESIT: vízműveket, csatornázásokat, vízvezeték és légszeszberendezéseket, központ-
fűtéseket.

Árjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve küldetnek.